

Број: 844/2019
Датум: 17.05.2024
Београд

Извештај Службе за надзор и анализу програма РЕМ-а

Извештај по службеној дужности

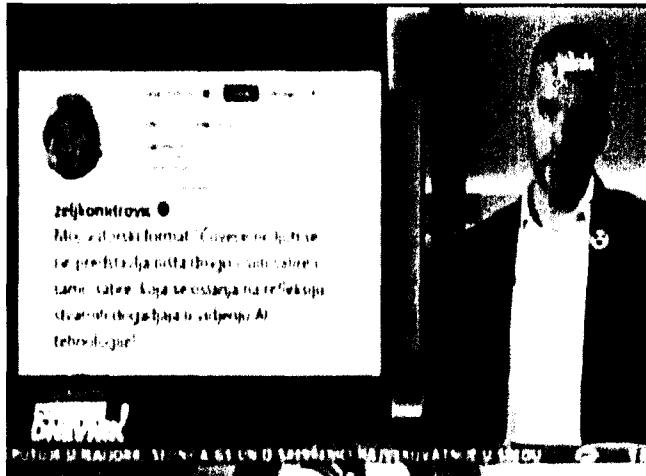
Против: *PINK MEDIA GROUP, друштва са ограничена*
одговорношћу, Београд

Кратак садржај: У поступку редовног надзора над програмом пружалаца медијских услуга Служба за надзор и анализу програма уочила је споран садржај емитован у више информативних емисија (*Национални дневник*, емисија кратких вести *Минут, 2*), 13.05. и 14.05., који је начињен уз употребу вештачке интелигенције; гостовање на другој телевизији активисте и учесника предстојећих избора Сава Манојловића, модификовано је, садржај изјаве изменењен је на веома веродостојан начин, те су његовим емитовањем гледаоци могли бити доведени у заблуду. Садржај је најављен као формат „Човече не љути се“, као сатира која се насллања на рефлексију стварних догађаја.

Служба за надзор и анализу програма РЕМ, у поступку контроле емитованог садржаја, на програму пружаоца медијске услуге *PTV Пинк*, уочила је споран садржај у емисији *Национални дневник*, приказаној 13. маја са почетком у 17:51 часова. На самом крају емисије од 19:31:10 до 19:34:36 емитована је рубрика са следећом најавом:

Извештај

Једна занимљивост са интернета. Власник Пинк медија групе Жељко Митровић објавио је на Инстаграму шаљиву интерпретацију изјаве лидера покreta „Крени-промени“ Сава Манојловића, уз видео који је за само неколико сати од објављивања видело више од шесто хиљада људи. Митровић је написао: „Мој ауторски формат ‘Човече не љути се’ не представља ништа друго осим сатире и само сатире, која се ослања на рефлексију стварних догађаја и виђењу AI технологије.“

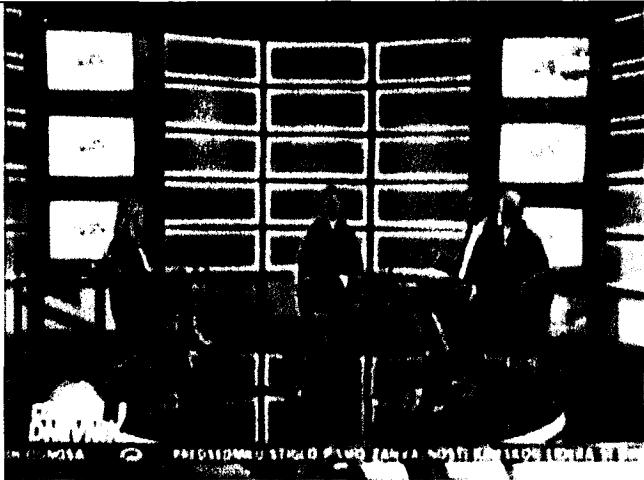
Потом је уследила рубрика у којој је обрађена и изменјена аутентична изјава Саве Манојловића дата у емисији **Утисак недеље**, на начин да је фалсификован његов глас и емитована измишљена изјава коју поменути Сава није дао.

Изјава са најавом траје 3 минута и 26 секунди:

Aj sad, dok još nije krenula emisija i dok se ne popale kamere da vam кажем какав mi je plan za ove izbore. Ja se nisam pojavљивао mnogo u javnosti u posledње dve godine i to otkako me Жекс у оном TV duelu razmazao kao Панта питу, па se još nisam vaљano sastavio. A kad sam probao da izađem iz kuћe na onim protestima, zamalo ne dobih batine od graђana. Mi moramo da objasnimo graђanima u ovoj kampanji da smo mi bolji od Вучића. Истина је да Вучић диже плате и пензије, гради путеве, фабрике и школе, у томе је свакако бољи. A у многим другим стварима smo mi bolji. Evo, рецимо; ко болje krade тоалет папир u скupštini od нас?! Нико! Ко болje od нас разбијa градску скupшинu? Па, нико! Ко болje od нас снима порниће sa kokainskim помагалима? Па, нико! Зато је важно да graђani разумеју da smo i mi u нечemu bolji kako bi glasali за нас – заправо мене. Građani треба и морају da разумеју da нама i nisu потребне велике плате, путеви и фабрике, болнице и школе. Нама су потребне зелене ливаде и зелени људи па да живимо као сви нормалан еколошки свет, рецимо на Marsu или Сатурну. Шта ће нама плате, путеви фабрике и школе?! Нама требају зелене ливаде и зелени људи. Кајсу за мене да сам страни плаћеник i да волим зелембаће. Па, шта i да јесам?! Нисам једини! Рецимо, i сви наши гастарбajтери су страни плаћеници. Рецимо, Српкиња која продаје ципеле i ташне u Бечу заради две хиљаде евра, a ja za сваку продају српских националних интереса добијем i по сто хиљада евра па i навише. И сад, ко је ту паметнији? Ja koji niшта ne radim, sedim u Србији, prodajem Србију i stizju

зелембаћи, или она која ради и по десет сати дневно. И да будем искрен, нудили су мени и рубље, али не долази у обзир, ја волим само немачке евре и америчке зелембаће. Јер забога, ја сам зелени. И као што рече Чута, ја сам зелени и претворићу Србију у једну велику зелену ливаду, са зеленим језером и земљу зелених људи. Па да ко људи направимо нову зелену трансферзалу од Приштине до Берлина, и не разумем ове нападе на мене због моје личне подришке Куртију. Па, каква је разлика између мене и Куртија?! Па, никаква, осим што он мало боље од мене говори српски. И што за разлику од мене он не продаје своју имовину на Косову. Ја сам са Косова збрисао и продао сам Шиптарима сву нашу имовину. Сад је на ред дошла продаја Београда и београдске имовине, јер Шиптари су добре платише и можете много добро зарадити. Ја јесам правник, ал нисам баш добар у свом послу. Посебно ми адвокатура не иде од руке, па сам се зато и бацио на политику. Зато је Жекс и рекао да је Пробавита боља од мене, јер она за разлику од мене клијентта сигурно ослобађа затвора. Кад смо већ код затвора, нисмо се најбоље разумели; ја сам за то да и затвори буду зелени и пуни траве, јер и у Берлину је трава свуда и легална и зелена. Свакако, са травом или без ње ја на изборе излазим, па шта ми Бог и зелембаћи дају.

Рубрика чији текст је интегрално пренет емитована је у више информативних емисија (*Национални дневник*, емисија кратких вести *Минут, 2*), 13. и 14 маја, укупно девет пута.

Увидом у садржај више информативних емисија у којима је пренет инсерт са модификованим изјавом, најављен као сатира и забавни програм, Служба за надзор и анализу програма утврдила је да је садржајем насталом уз помоћ могућности које нуди вештачка интелигенција злоупотребљен идентитет лица, у овом случају активисте и учесника предстојећих избора Сава Манојловића, те да је на тај начин јавност доведена у заблуду. Пружаоци медијских услуга дужни су да не емитују програмске садржаје који злоупотребљавају лаковерност гледалаца, и да садржај видео снимка не повређује достојанство и дигнитет саме личности, као и да не доводе у заблуду гледалиште у погледу догађаја или појаве који су обрађени у инсерту.

Закључак

Служба за надзор и анализу у предметном програмском садржају налази могућу повреду следећих медијских прописа:

члан 72. став 4. Закона о електронским медијима - Регулатор се ствара да пружаоци медијске услуге не објављују програмске садржаје који подржавају наркоманију, насиље, криминално или друго недозвољено понашање, као и садржаје који злоупотребљавају лаковерност гледалаца или слушалаца.

Правилник о заштити људских права у области пружања медијских услуга, члан 7, став 3 - У смислу ст. 1. и 2. овог члана пружалац медијске услуге је нарочито дужан да чињенично извештавање јасно одвоји од мишљења или коментара, да се

стара да лично уверење уредника или новинара не утиче дискриминаторски на избор теме и начин њеног представљања, да не објављује коментаре увредљиве природе, као и да се суздржи од манипулисања изјавама, саопштењима, фотографијама и другим садржајима у циљу измене њиховог основног смисла.

Правилник о заштити људских права у области пружања медијских услуга, члан 13, став 1, тачке 1,2 -

Ако пружалац медијске услуге приликом објављивања одређене информације користи видео снимак или фотографију одређене личности, догађаја или појаве, дужан је да:

- 1) обезбеди да видео снимак или фотографија према својој природи и садржају одговарају природи и садржају информације која се објављује;*
- 2) обезбеди да садржај видео снимка или фотографије не доведе у заблуду јавност у погледу личности, догађаја или појаве који су предмет информације или су предмет снимка, односно фотографије*

Како је рубрика емитована у време изборне кампање за одборнике Скупштине Града Београда, као и за одборнике више скупштина градова и општина у Републици Србији (66 јединица локалне самоуправе), тиме могућа злоупотреба лаковерности гледалаца, повреда достојанства и дигнитета личности једног од учесника изборног процеса, и довођење у заблуду гледалишта у погледу догађаја или појаве које су обрађене у спорном предметном програмском садржају, има додатну специфичну тежину.

Коначно, поводом сличних догађаја Савет Регулаторног тела за електронске медије је на 4. хитној седници одржаној дана 21. августа 2023. године усвојио Саопштење¹ поводом објављивања снимака у којима се појављују јавне личности чије изјаве су обрађене коришћењем могућности које пружа вештачка интелигенција. У Саопштењу се пружаоцима медијских услуга налаже „да не пружају програмске садржаје који могу злоупотребити лаковерност гледалаца и слушалаца и да аудио-визуелни садржај не доводи у заблуду јавност у погледу личности, догађаја или појаве који су предмет снимка, нарочито у информативним програмима чија је првенствена намена да на основу чињеница информишу кориснике медијских услуга о

¹ <https://www.rem.rs/sr/arhiva/vesti/2023/08/saopstenje-povodom-koriscenja-mogucnosti-vestacke-inteligencije-u-programima-pmu>:

актуелним догађајима, личностима и појавама, као и да допринесу њиховом тумачењу и разумевању“.

Служба за надзор и анализу РЕМ

